

Лагунов К.В.

аспірант ДННУ «Академія фінансового управління»

e-mail: konstantin.lagunov@telko.com

СТАЛЕ ІНВЕСТУВАННЯ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

SUSTAINABLE INVESTMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

Анотація. Автором досліджено сучасні тренди у сфері інвестування та особливості інформаційного забезпечення процесу залучення підприємствами інвестицій в умовах діджиталізації. Проаналізовано поточні міжнародні ініціативи у сфері сталого інвестування.

Abstract. The author studied modern trends in investment and information support to attract investment by enterprises in the context of digitalisation. Current international initiatives in the area of sustainable investment are analysed.

Стале інвестування – це інвестування в прогрес і визнання того, що компанії, які вирішують найбільші світові проблеми, можуть мати найкращі можливості для зростання. Така тенденція в сфері інвестування пов’язана, насамперед із інноваційною діяльністю підприємств та створенням сталого майбутнього.

Завдяки поєднанню традиційних підходів до інвестування з екологічними, соціальними та управлінськими знаннями (ESG) інвестори, починаючи від глобальних інституцій і закінчуючи приватними особами, використовують стійкий підхід до досягнення своїх інвестиційних цілей.

Традиційне інвестування забезпечує створення вартості через перетворення капіталу інвестора на інвестиційні можливості, пов’язані із рядом ризиків. Стале інвестування поєднує в собі традиційне інвестування із екологічними, соціальними та управлінськими аспектами, що в довгостроковій перспективі надає більше переваг як для інвестора, так і для суспільства.

Залучення сталого довгострокового інвестування є складним процесом, пов’язаним також із підготовкою та розкриттям суттєвої кількості даних про ефективність діяльності підприємства не лише у фінансовому, а й нефінансовому зрізі. Зокрема, мова йде про застосування підприємством такого інструменту залучення інвестицій як оприлюднення нефінансових звітів, що стосуються питань ESG (однією з форм представлення такої інформації є звіт про управління).

Дослідженню питань розкриття підприємствами інформації про сталий розвиток у нефінансовій звітності присвячено роботи багатьох українських дослідників, зокрема: Ловінської Л. Г., Олійник Я. В., Кучерявої М. В., Зінченко А. Г., Коритник Л. П. та інших [1-4].

На підтвердження цієї тези може бути наведено поточну ініціативу ЄС в галузі зеленого сталого інвестування – Європейський зелений курс [5]. У 2021 році Європейською Комісією було затверджено пакет заходів, спрямований на посилення сталого інвестування в державах-членах ЄС [6].

Як зазначено у даному документі, Європейська Комісія очікує, що компанії та фінансові установи покращать свою нефінансову інформацію. Основними користувачами такої інформації є інвестори та організації громадянського суспільства, які потребують більш глибокого розуміння результатів діяльності фінансових та нефінансових компаній, а також їх соціально-екологічного впливу.

Після онлайн-консультацій з питань корпоративної звітності за 2018 рік та онлайн-цільових консультацій щодо звітності, пов'язаної з кліматом, Європейська Комісія розпочала нову публічну консультацію в травні 2020 року з приводу документу «Основи стійких інвестицій та вимоги прийнятної та широко застосовуваної директиви з нефінансової звітності» [7]. Зазначений документ відображає загальну тенденцію роботи різних організацій та зацікавлених сторін, які закликають до нового регуляторного підходу до нефінансової звітності.

Новою тенденцією розвитку нефінансової звітності підприємств є забезпечення розкриття якісної інформації щодо питань, пов'язаних зі сталим розвитком та інвестуванням. Це пов'язано, в першу чергу, із тим, що не маючи достатньої, надійної та порівнянної інформації, пов'язаної зі стійкістю, від компаній, в які інвестують, фінансовий сектор не може ефективно направляти капітал на інвестиції, що сприяють вирішенню криз стійкості, з якими стикається людство та виявляти і мінімізувати ризики, притаманні зазначеним кризовим явищам. За останні роки корпоративне розкриття інформації, пов'язаної з кліматом, як однієї з ключових складових забезпечення сталого розвитку, покращилось. Однак все ще існують значні прогалини, і для задоволення потреб інвесторів та інших зацікавлених сторін необхідно спрямувати спільні зусилля міжнародної професійної спільноти на підвищення якості та порівнянності розкриття інформації.

Питанням розкриття фінансової інформації, пов'язаної із кліматичними аспектами, присвячено роботи багатьох дослідників (таблиця 1).

Підсумовуючи, можна зробити висновок про те, що на даному етапі стале інвестування є наступною віхою розвитку власне інституту інвестування. У цьому контексті суттєво зростає роль інформаційного забезпечення прийняття рішень інвесторами стосовно проектів, особливо в контексті реалізації концепції сталого розвитку та «зеленої» економіки в умовах діджиталізації процесів управління. Останнє пов'язано із тим, що стале інвестування враховує інтереси багатьох зацікавлених сторін, у тому числі суспільство, та спрямоване на отримання довгострокових переваг і результатів як фінансового (прибутковість), так і нефінансового характеру (внесок у досягнення Цілей сталого розвитку, у розвиток місцевих громад, тощо).

Дослідження у сфері розкриття фінансової інформації, пов'язаної із кліматом, в умовах діджиталізації

Напрямок дослідження	Автор	Зміст
Зміна клімату та фінансові ризики	Hugues Chenet	Оцінка взаємозв'язку між фінансовими ризиками та зміною клімату; роль розкриття інформації про зміни клімату для фінансових установ; застосування інформаційних технологій розкриття даних.
Розробка інформаційних платформ для збору інформації щодо зміни клімату	Jean P. Palutikof & Roger B. Street & Edward P. Gardiner	Оцінка інституціонального середовища інформаційних платформ збору фінансових даних щодо кліматичних змін.
Звітність страхових компаній, пов'язана із кліматичними ризиками	P. Klumpes, M. Acharyya, G. Kakar and E. Sturgess	Визначення ключових факторів впливу на розвиток звітності страхових компаній, пов'язаної із кліматичними ризиками, оцінка поточної практики.

Джерело: узагальнено автором на основі [8-10].

Література

1. Ловінська Л. Г., Олійник Я.В., Кучерява М.В. (2020). Методичні підходи до оцінки внеску компаній у реалізацію Цілей сталого розвитку та протидію COVID-19. *Фінанси України*. № 10. С. 47-63.
2. Oliinyk Y., Kucheriava M., Semenyshena N., Boiarova O. and Hryshchenko N. (2022). Companies' sustainable reporting: assessment and practice. *Independent journal of management&production (IJM&P)*, v.13, n.3, Special Edition ISE. DOI: 10.14807/ijmp.v13i3.1763
3. Zinchenko A., Naumov V., Oliinyk Y. (2020). Digital communications of the government of Ukraine in Health Care during the COVID-19 Pandemic. ERAZ 2020 Conference Proceedings. The 6th International Scientific Conference on Knowledge Based Sustainable Development, Budapest, Hungary. P. 91-97. URL: https://eraz-conference.com/wp-content/uploads/2021/03/ERAZ_2020-Proceedings-WEB.pdf
4. Олійник Я. В., Кучерява М.В., Зінченко А.Г., Коритник Л.П. (2020). Практика нефінансової звітності підприємств добувної галузі України. *Наукові праці НДФІ*. № 4. С. 95-105.
5. European Commission (2021). A European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent. URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
6. DixiGroup (2021). ЄЗК: стале інвестування. URL: <https://dixigroup.org/yezck-stale-investuvannya-infografika/>
7. European Commission (2021). Questions and Answers: Corporate Sustainability Reporting Directive proposal. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_1806

8. Chenet H. (2019). Climate change and financial risk. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3407940
9. Palutikof J., Street R., Gardiner E. (2019). Decision support platforms for climate change adaptation: an overview and introduction. URL: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs10584-019-02445-2.pdf>
10. Klumpes P., Acharyya M., Kakar G., Sturgess E. (2019). Climate risk reporting practices by UK insurance companies and pension scheme. British Actuarial Journal, Vol. 24, pp. 1-32. URL: https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/39E7ABBB63EDE840FC848D90635EC821/S1357321719000229a.pdf/climate_risk_reporting_practices_by_uk_insurance_companies_and_pension_schemes.pdf

УДК 336.226:004

Людмила Марченко

здобувачка кафедри податків та фіскальної політики

Західноукраїнський національний університет,

Тернопіль, Україна

marchenko-l@rada.gov.ua

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОПОДАТКУВАННІ В УКРАЇНІ

THE PERSPECTIVES FOR THE APPLICATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES OF TAXATION IN UKRAINE ABSTRACT

Анотація. Досліджено актуальні аспекти використання цифрових технологій в оподаткуванні на мікрорівні та макрорівні. Систематизовано особливості впровадження сучасних технологій у діяльність суб'єктів оподаткування в Україні. Акцентовано увагу на перспективах розвитку електронного податкового декларування в українській фіскальній практиці з урахуванням досвіду європейських країн.

Abstract. Actual aspects of the application of digital technologies in taxation at the micro and macro levels are investigated. The features of introduction of modern technologies in the activity of tax subjects in Ukraine are systematized. Emphasis is placed on the perspectives for the development of electronic tax declaration in Ukrainian fiscal practice, taking into account the experience of European countries.

Четверта промислова революція (4IR) вперше була анонсована на Всесвітньому економічному форумі у Давосі (2016), де головним тезисом було констатовано про фундаментальні зміни способу життя, праці та комунікації людей на базі стрімкого розвитку технологій (роботизація, штучний інтелект, блокчейн, штучна й доповнена реальність тощо). Водночас, результати опитування менеджерів вищої ланки провідних компаній світу,